

יום ג' יח' אייר - 5.5.31

י-יבה עם מנהירות חסועצה בהשתתפות ח"ח וב"כ חקבוצים של חשוח"צ וגורדוניה.

אין מספרים מדויקים על מספר הפועלים וחברי ההסתדרות. כנרטיס"ח ושומים 720 חברים להסתדרות, מהם 130 נשי עובדים, יש עוד כ-150 - 100 (לרבות החימנים) שאינם חסותרת. אין ארגוני פועלים מחוץ להסתדרות (פוע"ם, ברית), כ-30 חברים לטועל פורתי, אך אין להם מניף, 10 מהם בשכונת ברנדיים, הם שונים בעניני העבודה ללשכת, החימנים כ-50 איש אינם מקבלים עבודה ע"י חלשכת. רובם פועלים קבועים מהאשכנזים שאינם חסותרות - כ-30 - 40 איש. מקצתם חסותרת, מהסתדרות בגלל מסי, מקצתם - מעטיט - לא היו לגמרי בהסתדרות, אחרים מהם בעלי מלאכה שרכשו לעצמם קצה רכוש, יש שנעשו מנהלי עבודה, אולם אין כיניהם מתנגדי ההסתדרות, אין חברים שהוצאו מהסתדרות, קפת מלוח משכה קצת פועלים זרים להסתדרות - , בשתהסתדרות מזמינה לאחר מעניניה את חלא - חברים - הם נענים ובאים.

מסלמי מסיים יש 550 (מהם 220 בקבוצות) ז.א. 330 כודדים מסלמי מסיים, חגביה היא בירי קו"ח, הסתלות מרוכות, וחזיקה לקו"ח אמיצת, בכלל חזיקה להסתדרות יותר חזקה - כי יש ריכוז העבודה בירי חלשכת, וכמו כן מקות מצד חלשכת על העבודה שאין מחלקת. הפעולה החסכותית במקום נעשית רק על ידי ההסתדרות, השפעתה הפוליטית של ההסתדרות במקום חלא גדולה, מסייע גם חריכוז.

חנסינות לחקים ארגונים מקצועיים (עץ, עור, בנין) לא חצליחו, גם חנסינון לארגון פקידים - כ-30 איש - לא עלה יפה, כי חלק מהם חתנגד לכניסה להסתדרות, אם כי רצו בארגון טיחור, יש שם קצת השפעה רביזיניסטית, השפעת חקבוצים בחיזוק ההסתדרות ניכרת, יש לחלק את חצבור לשלשה: 1) קבוצים, 2) בני 5-6 שנים כמחשבת שנעשו בעלי-משפחה ורוצים להתבסס, 3) חדשים שמרם נחגבשו. העליה בשנת האחרונה הייתה רק קבוצית, הפועלי-שכר חסותרו - לדעה גומחלק - הם פחות ערים, חוטטים דוקא אלה שטרם סודרו בעבודה, שפת חדבור, אם כי כמעט כלם יודעים עברית, אינה עדיין כולח עברית, בני סמרגון - מספרם גדול פח (כ-80) מדברים ביניהם יודית, גרים מדברים זה לזה עברית, מחקבלים 60 אכסספלים, דבר (חקבוצים חחומים על 8), וסלא?נקרא

כספ על ידי כל הפועלים. "הארץ" יש שלשים, חותמים חושבים בעיקר. "דאר-היום" יש כ-40, "העם" רק 10-12. חותמי "דאר-היום" לא נתחלפו עם חילוף הסכנות, הצדור אינו מרוצה ש"דבר" אינו נותן כל כך חומר מעניין וידועות סרובות כמו ב"הארץ". מהאוננים ש"דבר" הוא יותר מדי יבש ורציני, חסר בו פליטון, חסר קשר עם הגולה. קוראים עתוני פולין ("חיינמ" ועוד) ורומניים.

על הפוע"ה הצחמו כ-20. הירחון רק 10. אין קופצים על הירחון. הצוקונפם נדרש (מתקבלים במוסבה רק 2) בוסתניים לא מרבים. (גוסתלהף אומר שספס שבקבוצים מרבים לקרא את הבוסתנאי). מעריכים את העלונים של המחלקה הסטטיסטית. מהאוננים על שספטיים לשלוח אותו. היו רוצים לקבל גם סכתבי סרמינסקי לחו"ל. עד לפני שנה היו קונים ספרים - ספורים, קצת הוסמא חכמה, את ברנר לא קוראים, גם חברי הקבוצ אינם מכירים את ברנר. מה עו"י מ בשבת ובימי חומר עבודה? משחקים בדומינו (בקבוצ הסכב אחר) לפעמים רק הוא קורא ספר, עתון. "החזיקים" (כלומר בני 6-4 שנים במוסבה) עסקו בראגה להשתרשות, לרכישת סגור של דונט או חצי. דואג להשיג חלואה לשט כך. "הירוקים" דניט על הסכב בעבודה. (יש כ-150 בעלי משפחה). קוראי "הספריה" הם 50, אבל מספר הקוראים הוא הרבה יותר גדול. הצבור קובל על אי ההאמה בין המוסדות והצבור, על הבדלי חיים בין המנהיגים והצבור, קביעות הסקידים (ענין אסטר). ענינים אלה מרחיקים חלק מהצבור מההסתדרות. דורשים חזרה העסקנים לעבודה. יש התענינות בהוצאות, גם לעתון בעל פה באים רבים לשמוע, אך מרצים סח"א לא באים.

קובלים על מרכזי ההסתדרות שחבל נחתך מלמעלה למטה. למשל, הוטל סם הארגון (לארגון פועלי המושבה) - $\frac{1}{2}$ גרוש לחודש (הסם המסופע סה $8\frac{1}{2}$ גרוש לחודש). חוקמן במקומות עבודה אחדים שבר העבודה של הפועלת מ-20 - $17\frac{1}{2}$ ואומרים שזה על פי דרישת המרכז. התקלאי. ("בניאלי" מציין, שאף פעם לא קבחת המועצה סה החלטת החת לחץ המרכז). (איך נקלמה העלית החדשה בעבודה ופחסתדרות?) יש מהאוננים על שאין קוראים אספות כלליות להביע דעה בשאלות הסקוסיות של ההסתדרות, ולצבור יש רק אפיק ח לבחור אתה לנחית. קובלים על חומר חוקת עבודה (לגבי חוקת עבודה). הובעה דעה שחלטת כסם מיותרת, כי אין כל רצון לחשליטה בשוק העבודה והפועל רואה שהוא סוכרת בעצמו. להיג לו עבודה, לא נעטה נסיון לארגון ועדי פועלים, הצבור אדיש ספני כך להסתדרות.

הבחירות לסועצת הנעשות אחת לשנתיים, מעוררות אי רצון, כי הצבור מתחלף. חלק מהנבחרים הלכו מהמוטבה ונכנסו כחות חדשים. גומחלף קובל שעניינים שאין להם אופי אידיאולוגי נחתכים במפלגה, ולא בצבור כלו. שאלתי אם ההסדרות בתנאים האובייקטיביים שבחדרה היתה יכולה לשלוט יותר בעבודה ששחיא שלטתן חשובה: שבארגון פנימי יותר טוב אמר היתה להגדיל השפעה ההסדרות. צריכים להגדיל הלחץ לא כלפי חוץ אלא כלפי עניים.

דגני מציין שרוב העבודות הסכריות בחדרה הן בידי חלשכה.

יבניאלי מעיר שלפעמים יש שעל ידי חלוקת עבודה צודקת מאבדים מקומות עבודה, כי לא תמיד הפועל שמגיע לו עבודה מתאים למקום. עבודה הקטיף היהודית היתה ב-98% בידי חלשכה וכתנאי חלשכה. אבל אין חלשכה יכולה פה ללכת ביד חזקה - כי אז ישמטו מידיו מקומות עבודה. ואשר לאספות כלליות, ה'ו השנה אספות רבות, אבל לא יתכן טאטפה כללית שהרכבה הוא מקרי - התליים.

מהי האסונה הציונית של הצבור הצעיר לא זו מצינונחו, אבל הוא אכול יאוש.

התייבות האלף שאינה מתקיימת מרופפת את האסונה ומכניסה סרירות.

היענה הצבור אם יקראו אותו למפעל תלוציז נחלקו הדעות. האם ילך למשקלות להלחם בעד עבודה עברית - כן. דגני מספק קצת. מהו האידאל של הפועל חבינוני? החיטבות, חלק רוצה להסתדר בחור פועלים קבועים במקומות עבודה טובים.

במובנה יש ירידת העבודה העברית באופן יחסי, אם כי באופן אבסולוטי היא מתרבה לרגל התרחבות המשק. באגודת נמעים העבודה העברית התרחבה. העבודה העברית בכלל נפתחה, לדעה נמעי, מפני שהפועלים אינם שומרים על מקומות העבודה שלהם. גם היחס לעבודה, לדעה נמעי, חורע במשך 3 השנים האחרונות. פירון העבודה יורד, העבודה לא נעיתה כהוגן. (יבניאלי מעיר, שהיו מקרים כאלה, אבל הסועצת אחזה באמצעים).

במשואה את שאר המושבות חלשכה פה תופסת מקום חשוב 90% של הפועלים היהודים המתקבלים לעבודה - מתקבלים על ידי חלשכה. פוסדות ההסדרות פה יותר מרובים, וחשובים פה מאוד באר המושבות של עבודה מעורבת. חוקם פה מעון חנוקות.

בישיבה השתתף קהל רב. החדר היה צפוף וחם. (יותר נכון המעומרים) חלק מהחברים הביעו כעס לא בדבור, חרי בתנועות והתבעות). לנתי בקבוצ השומר-הצעיר.